

Småskalig vattenkraft i riksdagen

Fakta blandades med propaganda inför 30-talet riksdagsledamöter

AV GÖRAN ÅHRÉN

Döda ålar. Hängivna tjänstemän. Och tabeller med kilowatt. Ett 30 tal riksdagsledamöter fick i veckan ett smakprov på argument för och emot den småskaliga vattenkraften. Samt några förnuftiga förslag på lösning av konflikten.

Vem bryr sig om konsekvenserna för ägarna till småskalig vattenkraft? Och hur motiverar myndigheter och organisationer sin kampanj för att lägga ner de små kraftverken?

Det var några frågor när centerpartiets Kristina Yngwe arrangerade ett seminarium om småskalig vattenkraft i riksdagen i veckan. Med på mötet var en lång rad riksdagsledamöter samt företrädare för Havs och vattenmyndigheten och världsnaturfonden.

Ett 30-tal riksdagsledamöter deltog i seminariet. Varav många kommer från Västsverige.

Den småskaliga vattenkraften företrädades av Johan och Lars Hillström, Nossebro.

Mats Haglund, Tidaholm, deltog också i mötet.

Produktion

Anders Skarstedt på Havs och vattenmyndigheten berättade om sin syn på urminnes hävd och privilegiebrev, och att dessa inte gäller som tillstånd för produktion av el.

Och att mellan 500 och 600 vattenkraftverk med en installerad effekt av mindre än 125 kW, behöver söka tillstånd.

Han tog också upp de samhällsekonomiska bedömningar som görs. I dagsläget är det många kraftverk som inte klarar det kravet, menar han.

Han gick sedan in på vilka alternativ som finns. En mil-

jöfond för åtgärder och utrivning. Han ser också gärna att politikerna bestämmer i lag vilken produktionskapacitet och vilka villkor som skall vara uppfyllda.

Han vill också att miljöprövningsdelegationen på länsstyrelserna skall kunna ta beslut om småskalig vattenkraft.

Lennart Gladh från världsnaturfonden presenterade siffror för att visa hur obetydlig den småskaliga vattenkraften är. Och att den bara står för några procent av kraftproduktionen.

Han menar att man utan vidare skulle kunna lägga ner och riva ut 1 900 av 2 100 kraftverk, utan att det skulle märkas för elkonsumenterna.

Lagstiftande

Sedan visade han bilder på stora forsar i Norrland, och storskaliga dammbyggen och torrfåror, och förklarade för den lagstiftande makten att strömmande vatten inne håller ekosystem. "Myller av liv".

Slutligen visade han en bild på en hög med döda ålar som han påstod dödats av vattenkraft.

Johan Hillström, ordförande i Västsveriges vattenkraftsförening, berättade hur myndigheternas ändrade praxis påverkar verksamhetsutövarna. Om Havs och vattenmyndighetens initiativ, den ökande tillsynen och myndigheternas tolkning av miljöbalken. Och att detta skedde utan att ha föregåtts av något politiskt initiativ.

– Fokus sattes på tillstånd och juridik istället för miljöförbättringar, säger han.

Johan Hillström visade också att de praktiska konsekvenserna blir enorma kostnader men ingen miljönytta. Och det absurda med den omvända bevisbördan.

Han berörde också den vrångbild som sprids av småskalig vattenkraft. Påståenden att den skulle vara betydelselös för elsystemet,

Johan Hillström menade att fokus satts på tillstånd och juridik i stället för på miljönytta.

Foto: Göran Åhrén

att den dödar fisk och förstör ekosystem. Det mesta av detta är helt enkelt inte sant.

Johan Hillström tog också upp myndigheternas agerande. Hur fokus flyttats till kraftverk och dammar. Hur de för dialog med varandra, istället för med verksamhetsutövarna. Och att de söker starkare tvångsmedel istället för konstruktiva lösningar.

Johan Hillström gav också kraftverksägarnas syn på hur tjänstemännen arbetar, vad det får för konsekvenser. Att man inte tar hänsyn till hur enskilda drabbas. Och att det skapar konflikt mellan myndigheter och verksamhetsutövare och flyttar fokus från målet; bättre miljö.

I ett större perspektiv förlorar folk förtroendet för systemet, vilket gör myndighetsutövningen samhällsfarlig.

Johan Hillström avslutade med att konstatera att det är bättre att pengarna gör nytta

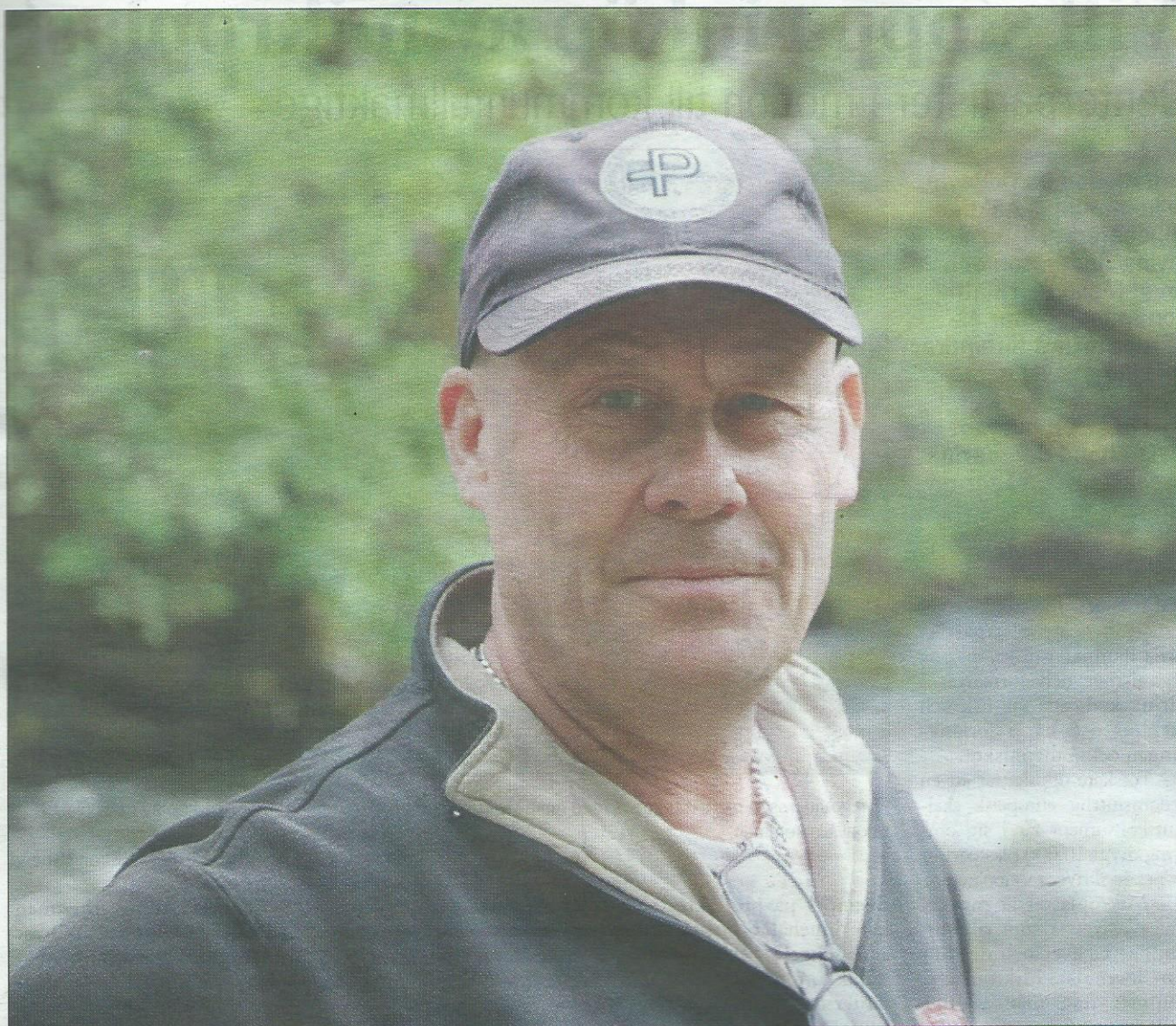
för miljön är bara går till advokater och konsulter. Med en dialog är det möjligt. Men det kräver ett annat arbetsätt av myndigheterna.

Johan Hillström föreslår att riksdagen inför ett omedelbart moratorium. Och ett stopp för nya förelägganden, samt att utfärdade förelägganden upphävs. Och att man istället försöker ta fram ett system för kostnadseffektiva miljöförbättringar i samförstånd, precis som både miljöbalken och vattendirektivet föreskriver.

– Det framgick tydligt att myndigheterna inte är helt opartiska, säger Johan Hillström i en kommentar efter seminariet.

Mats Haglund kunde berättat för riksdagen att ålarna som världsnaturfonden visat på bild, inte kommer från ett småskaligt vattenkraftverk, utan ett storskaligt. I Ätran.

Nya företag Skaraborg

Magnus Carlsson i Ulricehamn hade hoppats på mer men ser förbättringar för vattenkraften.

Foto: Göran Åhrén

Blandade reaktioner på uppgörelsen Småskalig vattenkraft hade hoppats på mer

AV GÖRAN ÅHRÉN

Reaktionen på energiuppgörelsen bland ägare till småskalig vattenkraft är blandad. Det finns positiva delar, bland annat förlängningen av miljöcertifikaten och sänkningen av skatten. Men många hade hoppats på mer.

– Det ser väl ut på något vis som om arbetet som läggs ner på många håll får ett visst

gehör, säger Magnus Carlsson, Ulricehamn.

– Vi har ju en straffskatt, på fastighetsskatten på vattenkraft. Den skall ju trappas ner till att bli som andra kraftkällor.

Straffas

– Varför skall vattenkraften straffas? Det har man antligen förstått i Stockholm nu.

Glädjande är också att certifikatsystemet fortsätter, även efter 2020.

– Det underlättar för fram-

tiden. Många anläggningar behöver investera, säger Magnus Carlsson.

Positiva nyheter

Han tycker dock att energiuppgörelsen kunde innehållit mer positiva nyheter för den småskaliga vattenkraften.

– Det känns som om det sakta går åt rätt håll. Även om det finns mer att göra, säger Magnus Carlsson.

Johan Hillström, ordförande i Västsveriges vatten-

kraftförening, hade hoppats mer på energiuppgörelsen.

– Den förändrar i sak ingenting, säger han.

Småskalig vattenkraft måste genomgå någon form av miljöprövning. Det är innebörden. Och man hänvisar också till generaldirektörernas förslag, som i många delar är negativt till den småskaliga vattenkraften.

Åta för han moter

ULRI
En m
hamn
för rät
fridskr
Enli
ningsar
manner
handlar
Bro
års tid
Man

Ass Bor

BORÅ
Borås s
sorg. B
För d
moten
För d
rom är
har up
Det t

500 vatt

FRISTA
grävdes
håll sto
delade p
att laga
– Nu
som för
säger Jo
Probl

Sunc Säs-

BORÅS
Södra Å
som till
beslut av
Wallén
och till
är idag
Rekry
pågår och
informan

Hyr i Folke

BORÅS
i föredetta
för att Bor
Lägenh
att omby
tar arbets
sedan kan